

Ennakoitava toimintaympäristö on Suomen tärkein kilpailuetu – Resilienssin toimialakohtaiset tiekartat

Suomen taloutta sopeutetaan tulevina vuosina merkittävästi samaan aikaan, kun globaali toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja arvaamattomasti. Kauppapolitiikan jännitteet, toimitusketjujen häiriöt, raaka-aineiden saatavuus, energiajärjestelmän haavoittuvuudet ja teknologinen murros vaikuttavat suoraan teollisuuden investointipäätöksiin. Tässä tilanteessa Suomen keskeisin kilpailuetu ei ole yksittäinen tukiohjelma tai kannustin, vaan ennakoitava, johdonmukainen ja tietoon perustuva toimintaympäristö. **Yritykset investoivat sinne, missä päätöksenteko on vakaata ja riskit hallittavissa.**

Suomen valtio ja teollisuuden toimialat ovat rakentaneet yhteistä pitkän aikavälin näkymää toimialakohtaisissa vähähiilisyystiekartoissa. Tiekartat osoittavat, että toimialojen tuottama analyysi, jaettu tilannekuva politiikkaedellytyksistä luovat realistisen ja päätöksenteon kannalta käyttökelpoisen kokonaiskuvan. Mallin vahvuus on siinä, että se perustuu toimialojen omaan asiantuntemukseen, vapaaehtoiseen sitoutumiseen ja ministeriöiden koordinoimaan yhteiseen prosessiin.

Tiekarttayhteistyötä tulisi nyt soveltaa resilienssin ja ennakoitavuuden vahvistamiseen.

Resilienssi tarkoittaa teollisuudelle toimintakykyä häiriöissä, toimitusvarmuutta ja kykyä sopeutua ja uudistua. Se ei ole erillinen politiikkalohko, vaan tapa varmistaa, että kasvu, investoinnit ja vienti jatkuvat myös epävarmoina aikoina.

- Resilienssin toimialakohtaisissa tiekartoissa kukin toimiala tunnistaisi omat kriittiset riippuvuutensa ja riskinsä: raaka-aineet, komponentit, osaaminen, energia, rahoitus, ohjelmistot, data, rakennettu ympäristö ja logistiikka. Samalla määriteltäisiin konkreettiset toimet 0–3–5 vuoden aikajänteellä sekä politiikkaedellytykset, jotka mahdollistavat investoinnit ja riskien hallinnan.

Keskeinen ongelma tällä hetkellä on, että markkinatieto ei kohtaa systemaattisesti. Valtiolla on laajaa analyysitietoa ulkomarkkinoista, geopoliittisista muutoksista ja toimintaympäristöriskeistä. Business Finland seuraa kansainvälistä kysyntää ja kilpailutilannetta, ulkoministeriö arvioi poliittisia ja taloudellisia riskejä, ja viranomaiset analysoivat kriittistä infrastruktuuria.

- Tiekartoissa tulisi hyödyntää toimialoilla ja yrityksillä olevaa, yksityiskohtaista tietoa tuotantokyvykkyyksistä, investointisuunnitelmista, toimitusketjujen pullonkauloista ja merkittävistä riippuvuuksista. Ilman yhteistä rakenteellista prosessia murroksellisessa maailmanajassa tämä tieto jää siiloihin eikä muodosta yhtenäistä tilannekuvaa, joka ohjaisi talous- ja teollisuuspolitiikkaa.
- Tiekarttamallin etu on ennakoitavuus. Kun toimialojen analyysit ja investointinäkymät ovat avoimesti osa valtion strategista valmistelua, päätöksentekoa voidaan suunnitella johdonmukaisesti. Yritykset saavat pidemmän näkymän toimintaympäristöönsä, ja valtio voi kohdentaa toimenpiteet sinne, missä vaikutus on suurin. Samalla kriittisten riippuvuuksien kartoituksesta tulee normaalia päätöksentekoa, ei kriisin aikainen hätätoimi.

Lisätiedot:

- Resilienssin tiekarttamalli parantaa päätöksenteon laatua. Se yhdistää markkinatiedon, teollisen osaamisen ja geopoliittisen analyysin yhdeksi kokonaisuudeksi. Talouden sopeutuksen keskellä Suomi tarvitsee ratkaisuja, jotka vahvistavat kasvua.

Lisätiedot:

Akseli Koskela, johtaja, puh: 044 2771 780, akseli.koskela@teknologiateollisuus.fi